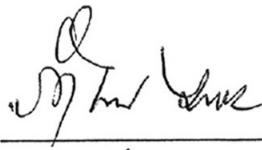

ประดิษฐ์ แสงทอง 2549: ความแตกต่างของนิวคลีโอไทด์ในไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอของ
ปูทะเล (*Scylla spp.*) ชนิดต่างๆ ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พันธุศาสตร์) สาขา
พันธุศาสตร์ ภาควิชาพันธุศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์
อำนวย จรด้วง, Dr. Phil. 135 หน้า

ISBN 974-16-2603-7

ปูทะเลในสกุล *Scylla* จำนวน 195 ตัวจากบริเวณจังหวัดตราด สุราษฎร์ธานี ระนอง และ
ประเทศไทย ถูกนำมาจัดจำแนกโดยใช้ลักษณะภายนอก ได้แก่ สีของกระดอง บริเวณที่ปรากฏลาย
ร่างแท้ รูปร่างของหนามระหว่างตา และสีของก้าม ออกได้เป็น 4 กลุ่มคือ ปูดำ ปูเขียว ปูม่วง และปู
ขาว เมื่อคัดเลือกปูเพศผู้จำนวน 183 ตัวมาศึกษาความแตกต่างของลักษณะ morphometric จำนวน
51 ลักษณะและวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยวิธี Canonical Variate Analysis (CVA) พบว่า CVA
สามารถแยกปูทั้งสี่กลุ่ม ได้สอดคล้องกับการแบ่งตามลักษณะภายนอก การวิเคราะห์ความแตกต่าง
ของลำดับ นิวคลีโอไทด์ของชินดีเอ็นเอ *tRNA^{Ser(UCN)}-ND1-tRNA^{Leu(CUN)}* ในไมโทคอนเดรียจีโนม
ของปูที่สุ่มเลือกมาจากปูแต่ละกลุ่มตามบริเวณเก็บตัวอย่างจำนวน 74 ตัว พบว่าค่าเฉลี่ยของ
ระยะห่างทางพันธุกรรมระหว่างปูแต่ละกลุ่มมีค่า $0.110 - 0.226$ โดยปูเขียวและปูขาวมีความใกล้ชิด
กันที่สุด ส่วนความแตกต่างภายในกลุ่มปูมีค่า $0.001 - 0.003$ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่มี gene flow
ระหว่างปูต่างกลุ่ม ผลที่ได้จากการศึกษาความแตกต่างของลำดับนิวคลีโอไทด์สอดคล้องกับการ
แยกสายวิวัฒนาการระหว่างกลุ่มปู ซึ่งแสดงให้เห็นด้วย phylogenetic tree ที่นี้ผลการศึกษาลักษณะ
ภายนอก ความแตกต่างของลักษณะ morphometric และความแตกต่างของลำดับนิวคลีโอไทด์
แสดงให้เห็นว่าปูแต่ละกลุ่มในการศึกษาระบบนี้ควรจัดให้มีสถานะเป็นชนิด (species) ทำให้ทราบว่า
ประเทศไทยมีปูในสกุล *Scylla* อย่างน้อย 4 ชนิด โดยชื่อวิทยาศาสตร์ของปูดำ ปูเขียว ปูม่วง และปู
ขาว คือ *S. olivacea*, *S. serrata*, *S. tranquebarica* และ *S. paramamosain* ตามลำดับ

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

๒๗ / ๗๘ / ๒๕๔๙